

Rada
Európskej únie

V Bruseli 13. decembra 2023
(OR. en)

13479/23

LIMITE

PECHE 397
FAO 43

Medziinštitucionálny spis:
2023/0262 (NLE)

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet: ROZHODNUTIE RADY o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie
zaujať vo Všeobecnej rybárskej komisii pre Stredozemné more, a o zrušení
rozhodnutia (EÚ) 2019/869

ROZHODNUTIE RADY (EÚ) 2023/...

Z ...

**o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie
zaujať vo Všeobecnej rybárskej komisii pre Stredozemné more,
a o zrušení rozhodnutia (EÚ) 2019/869**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 43 v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Únia rozhodnutím Rady 98/416/ES¹ pristúpila k Dohode o vytvorení Všeobecnej rybárskej komisie pre Stredozemné more (ďalej len „dohoda GFCM“). Zmluvnými stranami dohody GFCM sú aj Bulharsko, Cyprus, Francúzsko, Grécko, Chorvátsko, Malta, Rumunsko, Slovinsko, Španielsko a Taliansko.
- (2) Všeobecná rybárska komisia pre Stredozemné more (GFCM) prijíma opatrenia, ktorých cieľom je zabezpečiť dlhodobú ochranu a udržateľné využívanie rybolovných zdrojov, ako aj udržateľný rozvoj akvakultúry v oblasti uplatňovania dohody GFCM. Takéto opatrenia sa môžu stať pre Úniu záväznými.

¹ Rozhodnutie Rady 98/416/ES zo 16. júna 1998 o pristúpení Európskeho spoločenstva k Všeobecnej komisii pre rybolov v Stredozemnom mori (Ú. v. ES L190, 4.7.1998, s. 34).

- (3) V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1380/2013¹ sa stanovuje, že Únia zabezpečuje, aby boli rybolovné a akvakultúrne činnosti dlhodobu environmentálne udržateľné a riadili sa spôsobom, ktorý je v súlade s cieľmi dosiahnuť hospodársky a sociálny prínos a prínos v oblasti zamestnanosti a prispieť k dostupnosti dodávok potravín. V uvedenom nariadení sa takisto stanovuje, že Únia má pri riadení rybárstva uplatňovať prístup predbežnej opatrnosti a snažiť sa zabezpečiť, aby sa pri využívaní živých morských biologických zdrojov obnovovali a udržiavali populácie druhov lovených nad úrovňami, pri ktorých možno dosiahnuť maximálny udržateľný výnos. Ďalej sa v ňom stanovuje, že Únia má prijímať opatrenia na ochranu a hospodárenie na základe najlepších dostupných vedeckých odporúčaní, podporovať prehlbovanie vedeckých poznatkov a odporúčaní, postupne eliminovať odhadzovanie úlovkov a presadzovať rybolovné metódy, ktoré prispievajú k selektívnejšiemu rybolovu, zabráňovaniu nechceným úlovkom a maximálnemu možnému zníženiu ich množstva, ako aj rybolovu s malým vplyvom na morské ekosystémy a rybolovné zdroje. Okrem toho sa v nariadení (EÚ) č. 1380/2013 špecificky uvádza, že dané ciele a zásady má Únia uplatňovať v rámci vonkajších vzťahov v oblasti rybárstva.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1380/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej rybárskej politike, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a zrušujú nariadenia Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutie Rady 2004/585/ES (Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 22).

- (4) V súlade s oznámením Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030, Prinavrátenie prírody do našich životov“, „Budovanie Európy odolnej proti zmene klímy – nová stratégia EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy“ a „Stratégia ‚z farmy na stôl‘“ v záujme spravodlivého, zdravého potravinového systému šetrného k životnému prostrediu“ je nevyhnutné chrániť prírodu a zvrátiť degradáciu ekosystémov. Zmena klímy a strata biodiverzity nemajú ohroziť dostupnosť tovarov a služieb, ktoré zdravé morské ekosystémy poskytujú rybárom, pobrežným spoločnostiam a ľuďstvu ako celku.
- (5) Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Európska stratégia pre plasty v obehovom hospodárstve“ uvádza osobitné opatrenia na zníženie množstva plastov a znečistenia morí, ako aj opatrenia na zníženie strát alebo zanechávania rybárskeho výstroja na mori. Okrem toho sa oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Cesta k zdravej planéte pre všetkých, Akčný plán EÚ: ‚Dosahovanie nulového znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy‘“ zameriava na zníženie plastového odpadu v mori o 50 % a zníženie mikroplastov uvoľňovaných do životného prostredia o 30 %.

- (6) V spoločnom oznámení Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Smerovanie k udržateľnej modrej planéte“ sa zdôrazňuje význam ochrany a zachovania morskej biodiverzity v rámci vonkajšej činnosti Únie. Únia je najvýznamnejším aktérom v regionálnych organizáciách pre riadenie rybárstva (RFMO) a rybárskych orgánoch na celom svete. Únia v nich podporuje udržateľnosť populácií rýb, transparentné rozhodovanie na základe spoľahlivých vedeckých odporúčaní, ako aj vedecký výskum, a prispieva k dodržiavaniu predpisov.
- (7) V záveroch ministerskej konferencie o udržateľnosti rybolovu v Stredozemnom mori, na ktorej sa 30. marca 2017 prijalo ministerské vyhlásenie z Malty Medfish4Ever, a konferencie na vysokej úrovni o rybolove a akvakultúre v Čiernom mori, na ktorej sa 7. júna 2018 prijalo ministerské vyhlásenie zo Sofie, sa uvádza, že podstatou činnosti Únie v GFCM je presadzovanie opatrení na podporu a zlepšenie zberu údajov a vedeckého hodnotenia, ekosystémové riadenie rybárstva, kultúra dodržiavania pravidiel na zabráňovanie nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu, udržateľný maloobjemový rybolov a akvakultúra, väčšia solidarita a lepšia koordinácia.

- (8) V stratégii GFCM do roku 2030 pre udržateľné rybárstvo a akvakultúru v Stredozemnom a Čiernom mori, ktorá bola prijatá v roku 2021, sa integrujú a ďalej rozvíjajú záväzky a priority predchádzajúcich ministerských vyhlásení, pričom sa zameriava aj na opatrenia na lepšie riešenie väčších výziev, ako sú zmena klímy, nepôvodné druhy, znečistenie vo všetkých jeho formách a potreba znížiť a zmierniť odhadzovanie úlovkov a náhodné úlovky zraniteľných druhov.
- (9) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má na roky 2024 až 2028 v mene Únie zaujať na zasadnutiach GFCM, pretože opatrenia GFCM na ochranu a hospodárenie sa môžu stať pre Úniu záväznými a môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnych predpisov Únie, konkrétne nariadenia Rady (ES) č. 1005/2008¹ a (ES) č. 1224/2009² a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2403³.

¹ Nariadenie Rady (ES) č. 1005/2008 z 29. septembra 2008, ktorým sa ustanovuje systém Spoločenstva na zabráňovanie nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu, na odrádzanie od neho a jeho odstránenie, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2847/93, (ES) č. 1936/2001 a (ES) č. 601/2004 a ktorým sa zrušujú nariadenia (ES) č. 1093/94 a (ES) č. 1447/1999 (Ú. v. EÚ L 286, 29.10.2008, s. 1).

² Nariadenie Rady (ES) č. 1224/2009 z 20. novembra 2009, ktorým sa zriaďuje systém kontroly Únie na zabezpečenie dodržiavania pravidiel spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 847/96, (ES) č. 2371/2002, (ES) č. 811/2004, (ES) č. 768/2005, (ES) č. 2115/2005, (ES) č. 2166/2005, (ES) č. 388/2006, (ES) č. 509/2007, (ES) č. 676/2007, (ES) č. 1098/2007, (ES) č. 1300/2008, (ES) č. 1342/2008 a ktorým sa zrušujú nariadenia (EHS) č. 2847/93, (ES) č. 1627/94 a (ES) č. 1966/2006 (Ú. v. EÚ L 343, 22.12.2009, s. 1).

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2403 z 12. decembra 2017 o udržateľnom riadení vonkajších rybárskych flotíl, ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1006/2008 (Ú. v. EÚ L 347, 28.12.2017, s. 81).

- (10) Súčasná pozícia, ktorá sa má v mene Únie zaujať na zasadnutiach GFCM, je stanovená v rozhodnutí Rady (EÚ) 2019/869¹. Je vhodné zrušiť uvedené rozhodnutie a nahradiť ho novým rozhodnutím, ktoré sa bude vzťahovať na roky 2024 až 2028.
- (11) Vzhľadom na to, že rybolovné zdroje v oblasti uplatňovania dohody GFCM majú premenlivý charakter, a je teda potrebné, aby pozícia Únie zodpovedala aktuálnemu vývoju vrátane nových vedeckých a iných relevantných informácií predložených pred zasadnutiami GFCM alebo počas nich, mali by sa v súlade so zásadou lojálnej spolupráce medzi inštitúciami Únie zakotvenou v článku 13 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii stanoviť postupy na každoročnú špecifikáciu pozície Únie na roky 2024 až 2028,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

¹ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2019/869 zo 14. mája 2019 o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať vo Všeobecnej rybárskej komisii pre Stredozemné more (GFCM), a o zrušení rozhodnutia z 19. mája 2014 o pozícii, ktorá sa má v mene Únie prijať v GFCM (Ú. v. EÚ L 140, 28.5.2019, s. 84).

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má v mene Únie zaujať na zasadnutiach Všeobecnej rybárskej komisie pre Stredozemné more (GFCM), je stanovená v prílohe I.

Článok 2

Pozícia, ktorú má Únia zaujať na zasadnutiach GFCM, sa každoročne špecifikuje v súlade s prílohou II.

Článok 3

Rada na návrh Komisie posúdi a podľa potreby zreviduje pozíciu Únie stanovenú v prílohe I, a to najneskôr do konania výročného zasadnutia GFCM v roku 2029.

Článok 4

Rozhodnutie Rady (EÚ) 2019/869 sa týmto zrušuje.

Článok 5

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V ...

Za Radu
predseda/predsedička

PRÍLOHA I

Pozícia, ktorá sa má v mene Únie zaujať
vo Všeobecnej rybárskej komisii pre Stredozemné more (GFCM)

1. ZÁSADY

V rámci GFCM Únia:

- a) zabezpečuje, aby opatrenia prijaté v rámci GFCM boli v súlade s medzinárodným právom, a najmä s Dohovorom OSN o morskom práve (1982), Dohody OSN o ochrane a využívaní transzonálnych populácií rýb a populácií rýb migrujúcich na veľké vzdialenosti (1995), Dohody OSN pre výživu a poľnohospodárstvo o podporovaní dodržiavania medzinárodných ochranných a riadiacich opatrení rybárskymi plavidlami na širom mori (1993) a Dohody Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo o opatreniach prístavných štátov (2009);
- b) vyvíja snahu vykonávať opatrenia a záväzky stanovené v ministerskom vyhlásení Medfish4Ever podpísanom 30. marca 2017 na Malte a v ministerskom vyhlásení zo Sofie podpísanom 7. júna 2018, ktorých cieľom je predovšetkým zlepšenie zberu údajov a vedeckého hodnotenia, vytvorenie rámca pre ekosystémové riadenie rybárstva a kultúry dodržiavania pravidiel na zabráňovanie nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu, podpora udržateľného maloobjemového rybolovu a akvakultúry a zabezpečenie väčšej solidarity a lepšej koordinácie v oblasti Stredozemného mora;

- c) podporuje ciele dohody v rámci Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve týkajúce sa ochrany a udržateľného využívania morskej biodiverzity v oblastiach mimo vnútroštátnej jurisdikcie i na 15. konferencii zmluvných strán Dohovoru o biologickej diverzite, najmä pokiaľ ide o zintenzívnenie ochrany morskej biodiverzity a ochranu 30 % svetového oceánu prostredníctvom chránených morských oblastí;
- d) prispieva k vykonávaniu Európskej zelenej dohody v súlade so závermi Rady z 23. októbra 2020 s názvom „Biodiverzita – je nutné bezodkladne konať“, závermi Rady z 10. júna 2021 s názvom „Budovanie Európy odolnej proti zmene klímy – nová stratégia EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy“, najmä pokiaľ ide o ochranu prírody, a závermi Rady z 19. októbra 2020 o stratégii „z farmy na stôl“, ako aj k silnejšej Európe vo svete;
- e) koná v súlade s cieľmi a zásadami, ktoré sleduje v rámci spoločnej rybárskej politiky, najmä prostredníctvom prístupu predbežnej opatrnosti a v súlade s cieľmi súvisiacimi s dosiahnutím maximálneho udržateľného výnosu podľa článku 2 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013, aby tak podporila vykonávanie ekosystémového prístupu k riadeniu rybárstva a v maximálnej možnej miere zamedzila nechceným úlovkom a znížila ich počet, postupne eliminovala odhadzovanie úlovkov a minimalizovala vplyv rybolovných činností na morské ekosystémy a ich biotopy, a zároveň zabezpečila prostredníctvom podpory rentabilného a konkurencieschopného sektora rybárstva Únie primeranú životnú úroveň osobám závislým od rybolovných činností a zohľadnila záujmy spotrebiteľov;

- f) koná v súlade so závermi Rady z 19. marca 2012 k oznámeniu Komisie o vonkajšom rozmere spoločnej rybárskej politiky;
- g) koná v súlade so závermi Rady z 13. decembra 2002 o medzinárodnej správe oceánov v záujme bezpečného, chráneného, čistého, zdravého a udržateľného riadenia oceánov a morí, pokiaľ ide o zachovanie morskej biodiverzity;
- h) vyvíja snahu o primerané zapojenie zainteresovaných strán do fázy prípravy opatrení GFCM a zabezpečuje, aby opatrenia prijaté v rámci GFCM boli v súlade s cieľmi dohody GFCM;
- i) podporuje pozície, ktoré zodpovedajú najlepšej praxi regionálnych organizácií pre riadenie rybárstva (RFMO);
- j) vyvíja úsilie o dosiahnutie konzistentnosti a synergie s politikou, ktorú sama presadzuje v rámci bilaterálnych vzťahov s tretími krajinami v oblasti rybárstva, a zabezpečuje súdržnosť s ostatnými svojimi politikami, najmä v oblasti vonkajších vzťahov, zamestnanosti, životného prostredia, obchodu, rozvoja a výskumu a inovácie;
- k) vyvíja úsilie o vytvorenie rovnakých podmienok pre flotilu Únie v rámci oblasti uplatňovania dohody GFCM, ktoré vychádzajú z rovnakých zásad a noriem, aké platia podľa práva Únie, a podporuje jednotné vykonávanie uvedených zásad a noriem;
- l) podporuje koordináciu medzi GFCM, inými existujúcimi RFMO a regionálnymi morskými dohovormi a v relevantných prípadoch aj spoluprácu s medzinárodnými organizáciami v rámci ich mandátu;

- m) podporuje mechanizmy spolupráce medzi RFMO, ktoré nie sú zamerané na tuniaky, podobné mechanizmom, ako je tzv. kóbsky proces v prípade RFMO zameraných na tuniaky.

2. SMEROVANIE ÚSILIA

Únia vyvíja v relevantných prípadoch úsilie o podporu GFCM pri prijímaní týchto opatrení v súlade so stratégiou GFCM do roku 2030:

- a) opatrenia na podporu ochrany a obnovy biodiverzity a na podporu udržateľnosti populácií a začlenenia aspektov zmeny klímy a nepôvodných druhov do rozhodovacieho procesu, a to aj začlenením primeraných zmierňujúcich a adaptačných opatrení do plánov riadenia;
- b) opatrenia na ochranu a hospodárenie týkajúce sa rybolovných zdrojov v oblasti uplatňovania dohody GFCM, ktoré vychádzajú z najlepších dostupných vedeckých odporúčaní, vrátane celkového povoleného výlovu a kvót alebo regulácie úsilia pre rybárstvo živých morských biologických zdrojov v kompetencii GFCM, ktorými sa dosiahne výlov maximálneho udržateľného výnosu. Tieto opatrenia na ochranu a hospodárenie zahŕňajú v prípade potreby špecifické opatrenia zamerané na nadmerne lovené populácie, aby sa dosiahla rovnováha medzi rybolovným úsilím a kapacitou a dostupnými rybolovnými možnosťami; so zreteľom na článok 29 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 spoločnej rybárskej politiky by sa v prípade, že sa na úrovni Únie prijali viacročné plány pre určitú populáciu alebo skupinu populácií v Stredozemnom mori, mali dané plány zohľadniť, ak sa týkajú vykonávania cieľa dosiahnuť maximálny udržateľný výnos podľa článku 2 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013;

- c) opatrenia na podporu zberu údajov, vedeckého výskumu a vedecky podložených rozhodnutí v oblasti riadenia, posilnenie jej výboru pre plnenie záväzkov, kultúru dodržiavania pravidiel a pravidelné nezávislé preskúmania výkonnosti; ako aj podpora lepšej spolupráce medzi priemyslom a vedeckou obcou;
- d) opatrenia na zabraňovanie nezákonným, nenahláseným a neregulovaným (NNN) rybolovným činnostiam, na odrádzanie od nich a ich odstránenie v oblasti uplatňovania dohody GFCM vrátane zaradovania plavidiel vykonávajúcich NNN rybolov do zoznamu a krížových zoznamov s inými RFMO, v súlade s regionálnym akčným plánom GFCM na boj proti NNN rybolovu, a opatrenia na podporu výsledovateľnosti rýb a produktov rybárstva na základe dobrovoľných usmernení pre systémy dokumentácie úlovkov;
- e) opatrenia na monitorovanie, kontrolu a dozor v oblasti uplatňovania dohody GFCM v súlade s regionálnym akčným plánom GFCM na boj proti NNN rybolovu s cieľom odstrániť NNN rybolov posilnením dodržiavania súladu a presadzovania v rámci GFCM;
- f) podpora opatrení zameraných na rovnaké podmienky pre prevádzkovateľov z Únie v porovnaní s prevádzkovateľmi z tretích krajín na úrovni GFCM, pokiaľ ide o nové pravidlá kontroly, ktoré sa budú vykonávať v rámci revidovaného systému Únie na kontrolu rybárstva, ako je diaľkové elektronické monitorovanie a kontrola maloobjemového a rekreačného rybolovu;
- g) opatrenia, ktorých cieľom je minimalizovať negatívny vplyv rybolovných činností a akvakultúry na morskú biodiverzitu a morské ekosystémy a ich biotopy, vrátane opatrení na ochranu citlivých morských ekosystémov a dôležitých biotopov rýb v oblasti uplatňovania dohody GFCM v súlade s dohodou GFCM a Medzinárodnými usmerneniami FAO o riadení hlbokomorského rybolovu na šírom mori, opatrenia na prevenciu a maximálne možné zníženie nechcených úlovkov vrátane obzvlášť zraniteľných morských druhov a na postupnú elimináciu odhadzovania úlovkov;

- h) opatrenia na zníženie znečistenia morí a prevenciu odhadzovania plastov do mora a zníženie vplyvu plastov v mori na morskú biodiverzitu a ekosystémy vrátane opatrení na zníženie vplyvu opusteného, strateného alebo inak vyradeného rybárskeho výstroja v oceáne a na uľahčenie identifikácie a vyťahovania takéhoto výstroja na základe dobrovoľných usmernení Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo o označovaní rybárskeho výstroja;
- i) opatrenia, ktoré sú zamerané na zákaz rybolovu zacieleného výlučne na získavanie žraločích plutiev a ktoré požadujú, aby boli všetky žraloky vylodené so všetkými plutvami neoddelenými od tela;
- j) opatrenia na podporu rozvoja udržateľnej akvakultúry v súlade s relevantným právom Únie;
- k) v náležitých prípadoch a v miere, ktorú umožňujú relevantné ustanovujúce dokumenty, odporúčania na podporu vykonávania Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o práci v odvetví rybolovu;
- l) v náležitých prípadoch spoločný postup s ostatnými RFMO, a to najmä s tými RFMO, ktoré sa podieľajú na riadení rybárstva v rovnakom regióne;
- m) ďalšie technické opatrenia na základe odporúčaní orgánov a pracovných skupín GFCM;
- n) opatrenia v súlade so záväzkami ministerského vyhlásenia MedFish4Ever a ministerského vyhlásenia zo Sofie;
- o) opatrenia, ktoré sú v súlade s cieľmi dosiahnutia hospodárskeho a sociálneho prínosu a prínosu v oblasti zamestnanosti a prispievania k dostupnosti dodávok potravín.

PRÍLOHA II

Každoročná špecifikácia pozície Únie, ktorá sa má zaujať
na zasadnutiach Všeobecnej rybárskej komisie pre Stredozemné more (GFCM)

Pred každým zasadnutím GFCM sa v prípade, že tento orgán je vyzvaný prijať rozhodnutia s právnymi účinkami pre Úniu, podniknú kroky potrebné na to, aby sa v pozícii, ktorá sa má vyjadriť v mene Únie, zohľadnili najnovšie vedecké a iné relevantné informácie predložené Komisii v súlade so zásadami a smerovaním úsilia stanovenými v prílohe I.

Na tento účel a na základe daných informácií Komisia predloží Rade alebo jej prípravným orgánom na diskusiu a schválenie konkrétnych aspektov navrhovanej špecifikácie pozície Únie písomný dokument, v ktorom uvedie informácie o navrhovanej špecifikácii pozície Únie, a to v dostatočnom predstihu pred každým zasadnutím GFCM.

Ak v priebehu zasadnutia GFCM, a to ani priamo na mieste, nemožno dosiahnuť dohodu, záležitosť sa s cieľom zohľadniť nové prvky v pozícii Únie postúpi Rade alebo jej prípravným orgánom.
